

Abstrakt

Předkládaná diplomová práce pojednává o tématu saské renesance s důrazem na její architektonické projevy v Čechách. Práce se zabývá praktickými otázkami, které slouží jako podklad pro teoretické úvahy.

V první části je učiněn pokus o sestavení památkového fondu. Na základě poznatků získaných z přehledu názorů dosavadního bádání byla určena zařazovací metoda a proveden popis jednotlivých architektonických děl. Výsledkem byla typologická stratifikace a výčet charakteristických rysů památek české sasko-renesanční architektury.

Následně jsou diskutovány obecnější otázky architektury saské renesance: její ovlivnění hrázděným stavitelstvím, vznik a úloha sedátkového portálu a role rodu Pernštejnů. Navržena je možnost souvislosti saské renesance a raně renesančních terakotových děl.

Druhá část práce pojednává o kontextu sasko-renesanční architektury. Nejprve podává přehled architektonického dění ve Francii prvních dvou dekád 16. století. Větší pozornost je věnována renesanční architektuře téhož století v Německu a zejména v Sasku. Součástí kapitoly jsou teoretické úvahy o podobě renesance v Zápádě.

Práce také analyzuje specifika prostředí severozápadních Čech, kde architektura saské renesance vznikala, a to z hlediska geografického, ekonomického a sociálního, přičemž je zejména pojednáno o rodech severozápadních Čech, jejichž příslušníci se stali mecenáši saské renesance.

Výsledky

Na základě studia jsme došli k těmto výsledkům: saská renesance jako stylové propojení gotiky a renesance se uplatňovala v 16. století a na počátku 17. století v severozápadních Čechách. Architektura saské renesance v Čechách disponuje charakteristickým výtvarným tvaroslovím, uplatnila se na stavbách profánních i sakrálních. Modifikovala už Francií pozměněné renesanční prvky přejaté převážně ze severní Itálie. Architektonický profil český region sdílel se sousedním Saskem, se kterým tvořil v dané době jeden kulturní celek. Jeho česká část přejala a konzistentně po celé vymezené období užívala architektonický styl etablovaný v Sasku ve 20. a 30. letech 16. století. Důvodem zmíněného spojení byla blízkost regionů jakožto i těsné vztahy v mnoha odvětvích. Saská renesance byla stylem, zasáhla všechny umělecké obory. V Čechách byla nesena především mecenátem rodů, které ze Saska pocházely nebo je k němu poutaly pevné vazby. S úpadkem těchto rodů patrně do značné míry souvisí i konec architektonických projevů saské renesance.